

bb.21. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
június 1-én vasárnap zárásig

zsú hgy

1980. június 1.

1. őzbakvadászat
 2. pingálós asszonyok
 3. kutyabemutató
 4. halápy emlékkiállítás
 5. négy sávú ut
 6. forgalmi változások
 7. fotók
 8. óvoda
 9. uttörőzenekarok
 10. kempingtalálkozó
 11. honismereti napok
 12. két új szálloda
 13. időjárás
 14. új kiállítások
 15. szonátaverseny
 16. vasas júniális
 17. pelé budapesten
 18. szakszervezeti kórusok
 19. pullai árpád elutazott
 20. mikroszkóp színpad
 21. hírjegyzék
- /mti/

-. -

19.30/zsú

-12-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy

-. -

- v é g e -

1980
MK

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. június 2. h é t f ő

bb.1. hordozható utak

i ng/mm/pp/p sl

1980. június 2.

ha egy „vadregényes”, tájon üzemcsarnokot építenek, vagy egy mezőn gépállomást emelnek, a kivitelezőnek nem kell hónapokig építenie az utat: kész utpálya-elemeket helyezhet el, amiket a munka befejezése után gyorsan áttelepíthet. mindez hat évi fejlesztő munka eredménye, amelyet ma már az ipar is fölhasznál. a beton-és vasbetonipari művek például tavaly már sorozatban gyártotta a hordozható utelemeket, s az idén több mint 100 ezer négyzetméternyi felületet ad át az érdeklődőknek.

a hordozható ut gyakorlatilag vasbeton-elemek hosszú sorából áll. az elemek minden műszaki igényt kielégítenek: egyik típusuk akár 18 tonnás tengelynyomást is elvisel; a nehéz terhelést 18 centiméternyi vastagságuk állja. de gyártható 12 centiméter vastagságú is, ezeken öt tonnás teherautók haladhatnak. méretük, formájuk is változatos: van három, illetve két méter széles, s a fejlesztők a kanyarokra is gondoltak: az egyenes szakaszok közé íves elemek is beköthetők. a vasbeton-pálya elhelyezéséhez különleges alapozásra sincs szükség. elegendő egy sima, öt centis homokréteggel alapozni, s az út máris fektethető.
/folyt. köv./

-1-

MK

bb.1./hordozható.....1.folyt/p

ez a látványos termékcsalád hosszú évek kutató munkája után született meg, több intézmény együttműködésével. a kutatókat már régóta foglalkoztatta a hordozható utak gyártása, hiszen az utépités nemcsak főutak, autószeradák fektetéséből áll, az agyag-, és kőbányákhoz, vagy éppen kempingekhez, motellekhez vezető utak építése óriási összegekbe kerül. a kutatómunkát azonban sokáig gátolta a megfelelő szakirodalom és az itthoni gazdasági érdekeltség hiánya. a kivitelező vállalatok inkább maguk akartak utat építeni, hiszen így nagyobb költségekre hivatkozhattak a számla benyújtásakor.

a hordozható ut tervének kidolgozása gyakorlatilag 1973-ban kezdődött. a főterv és a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola elkészítette a modellt, az elemek méretezését, illetve a gyártási sablont. a munkában geológusok is részt vettek. különösen a drága sablon készítése okozott sok fejtörést, mert erre vonatkozó előírások, vagy tapasztalatok nem voltak. végre győri elkészítették azt a sablont, amely többféle típus gyártásánál is felhasználható. így megszületett a sorozatgyártás feltétele. a gyártás a beton-és vasbetonipari művek érdeke is, mert noha főprofiljuk a földémszerkezet-gyártás, időszakos kapacitásbővítésük kihasználásához jól jön az utpálya-elemek készítése. ugyanakkor az utelemek vasalatait a diósgyőri drótművek vállalta, a tavaly készült mintegy 60 ezer négyzetméternyi felület jó minőségű, kiállta a próbát.

a termék gyártásának jövője biztató: a sorozatgyártás nem okozhat nehézséget, annál is inkább, mert idén már típus-termékké minősítették az országban. ez azt jelenti, hogy minden üzem gyárthatja, ahol a műszaki feltételeket megteremtették. a kereslet rohamos növekedése is várható, s nemcsak az építő-kivitelező vállalatok részéről. a hordozható elemek ugyanis parkolók, társasházak, nyaralók belső uthalózatának kialakítására, vagy éppen garázsbehajtó utak építésére is alkalmasak.

/mti/

MA

.-

-2-

bb.2. június 6-13 között: matematikai hét

1 kj/dg/p sl

1980. június 2.

az ismeretterjesztési évad zárásaként június 6. és 13. között rendezi meg a tit budapesti szervezete a matematikai hét rendezvénysorozatát.

az eseményeknek naponta két rendezvénynek a kossuth klub ad otthont. találkoznak például a kis matematikusok baráti körének tagjai, akik különböző matematikai érdekességekről szóló előadásokat hallgatnak meg, s geometriai szerkesztési feladatokat bemutató programra invitálják a nagyobb diákokat.

kiemelkedik a rendezvények sorából a gépesíthető játékok című program, a hat-tíz éves gyermekek pedig a valószínűségszámítással összefüggő kísérleteket ismerhetnek meg a téma neves szakemberének, varga tamásnak a közreműködésével.

a rendezvényen kihirdetik a feladatmegoldó pontverseny végeredményét is, amelyet a tit budapesti szervezetének matematikai és fizikai szakosztálya szervezett az általános iskolák 6-7-8. osztályosai számára. a résztvevők nyolc alkalommal töltötték ki feladatlapokat, s a 32 példát legsikeresebben megoldó 15 gyermek könyvjutalomban részesül.

több mint tíz éves hagyománya van a tit budapesti szervezete matematikai hét rendezvénysorozatának, amely a több mint 130 fővárosi kis és ifjú matematikusok baráti körének tagjai éves munkájának összegezését és elismerését is szolgálja./mti/

.-

bb.3. gyógykezelésről, megelőzésről a fogorvosi ellátás tükrében - vizsgálták a népi ellenőrök

1 az/gk/p dg sl

1980. június 2.

a fogorvosi ellátás színvonala elmarad a jogos igényektől - állapították meg a népi ellenőrök egy korábbi vizsgálatuk során, s most ismét fölmenték: milyen gyógykezelésben részesül a fogfájós ember. megvizsgálták, hogy a javaslatok nyomán kellő intézkedések születtek-e a sajnos népbetegség számba vehető fogszuvasodás, inyorvadás s egyéb bántalmak orvoslására, a gyógyítás színvonalának emelésére. az új tapasztalatok így összegezhetők: a fogászati ellátás fejlesztésében kedvező jelek mutatkoznak, a három esztendő előtti 2299-ről 2452-re emelkedett a fogorvosi munkahelyek száma, a gyógyításra, kezelésre fordított óráké pedig alig több, mint 14 ezerről 15 és fél ezerre, naponta.

/folyt köv./

-3-

MA

bb.3./gyógykezelésről.....folyt/p

az ellátás azonban meglehetősen egyenetlen, például békés megyében 17, baranyában 4, szolnok megyében 9 fogorvosi státusz betöltetlen, aminek következménye, hogy a rendelők gyakorta zsúfoltak.

megyéenként másfél-két millió forintos céltámogatást szavaztak meg a tanácsok- az alapvizsgálatról eltelt három év során- a fogorvosi rendelők berendezésének, műszereinek korszerűsítésére, új sterilizátorokat, fogászati röntgengépeket, amalgámkeverőket szereztek be. gondot okoz azonban, hogy a modern furógépekhez nehéz alkatrészt beszerezni, emiatt az indokoltnál hosszabb ideig tart s költségesebb is a javítás.

a fogorvosi munka hatékonyságát szervezéssel is igyekeztek előmozdítani, növelték például a délutáni rendelés idejét, a lakosság számára igazították a fogorvosi körzetek határait, ahol aránytalanságok mutatkoztak.

a kneb országos hatókörű vizsgálódásának tapasztalataiból kitűnik, hogy a fogorvosi munkahelyek kihasználása alig változott, jelenleg naponta 7.6 órán át foglalt egy-egy fogászati szék; a szakorvosi rendelőintézetek kivételével továbbra is az egyműszakos foglalkoztatás az általános, hogy a körzeti rendelőkben két műszakban fogadhatják a betegeket, arra egyelőre nincsen remény. kevés a fogorvos, s a fogorvos-tanhallgatók számát a népi ellenőri javaslat és a tárca határozata ellenére sem emelték, legalábbis az 1979-1980-as tanévben nem.

nem változott lényegesen az iskolafogászat teljesítménye, ami pedig a megelőzés érdekében kívánatos volna. jól-lehet a 6-14 éves gyermekek rendszeres szűrővizsgálatát sikerült megoldani, a középiskolás korosztályba tartozókat azonban nem.

a terhes nők fogászati szűrését a terhesgondozás és tanácsadás keretében általában mindenütt sikeresen oldják meg, más kérdés, hogy az érdekeltek nagy része a fogászati kezelésre már nem megy el. figyelemre méltó a nyíregyházi kezdeményezése: a várandós asszonyoknak külön fogászati rendelést szerveztek, s a megye 24 rendelőjében szervesen gondoskodnak fogászati ellátásukról.

/folyt köv./

MK

bb.3./ gyógykezelésről.....2. folyt/p

ugyancsak a megelőzés témakörébe tartozik a fluoros kezelés általános bevezetése. alkalmazásáról azonban a szakmai vélemények változatlanul megoszlanak, a gyakorlati tapasztalatokat is csak néhány helyi kezdeményezés szolgáltatja, változatlanul folynak a kísérletek a gyermekek fogszuvasodását gátló dentocar tablettával, központi ellenőrzés mellett évente tízmilliót használnak föl a főváros különböző gyermekintézményeiben. külföldön már bevált készítmény az ndk-gyártmányu elmex oldat, illetve zselé, amelyet célszerű lenne- az importlehetőségek függvényében- széles körben alkalmazni. egyáltalán, nagyobb súlyt kellene helyezni a gyógyszeres megelőzésre - a fogorvosok aktív közreműködésével - az egészségnevelésben is, népszerűsítve a benne rejlő lehetőségeket.

a népi ellenőrzés szakértői, társadalmi munkatársai azt is megállapították, hogy a fogpótlások, protézisek elkészültének ideje nem változott, nyaranta két-három hét, más időszakban akár nyolc hét is lehet. nem javult, sőt romlott az orvosok-fogtechnikusok aránya, ebből következik, hogy a drágábban kiképzett fogorvosok munkáját visszafogja a fogtechnikusok hiánya.

vizsgálták a népi ellenőrök a magánpraxist folytató fogorvosok tevékenységét, s úgy tapasztalták, hogy az illetékes pénzügyi szervek és a köjál - természetesen más-más nézőszögből- rendszeresen ellenőrzik a magánrendelőket. szükség esetén, amint erre békés, veszprém és zala megyében is volt példa, a higiénia elhanyagolása miatt időlegesen megtiltják a rendelést./mti/

..-

bb.4. javuló iparcikk ellátás rákospalotán

1 iv/mi/p dg sl

1980. június 2.

új, 160 négyzetméter alapterületű háztartási bolttal gazdagodott nemrég rákospalota. a jobb iparcikk ellátást elősegítő üzlet régi hiányt pótolta a xv. kerületben, de még így is nagy várakozás előzi meg újpalotán az 5 ezer négyzetméter alapterületű vegyes iparcikk áruház átadását. elkészültéig érdekes átmeneti megoldást választottak a kerületben. a tanács kezdeményezésére a szolgáltató műhelyekben is árulnak iparcikkeket. a palotaiak vásárolhatnak új cipőt a cipőjavítónál, a szignó szövetkezetben papír, írószert kaphatnak, az üvegesnél síküveg és gitt, a fotószaküzletben pedig optikai cikkek sora.
/folyt köv./

MK

bb.4./javulófolyt/ p

a régi üzletek korszerűsítésével is a jobb ellátás a cél. felújították már a rákos uti szivárvány áruházat és a pestujhelyi ruházati áruházat, a fővárosban az elsők közt építettek négy kisipari szolgáltató fiókot, amelyekben 15 szakma képviselői állnak a lakosság rendelkezésére.

ujabb üzletek, szolgáltató műhelyek építése is remélhető. a kerületi tanács kereskedelmi osztálya e célból tárgyal a ravill-lal és a möltex-szel, s tervezik egy mini autószerviz építését is. /mti/

-. -

bb.5. nepp józsef a hófehérke filmváltozatáról

i - jok/mi/p dg sl

1980. június 2.

a gusztáv és a mézga sorozatok alkotója nepp józsef újabb nagyszabású vállalkozásba kezdett: a pannónia rajz- és animációs filmstúdió negyedik, egész estés produkciójának munkálatait irányítja, a filmjeivel már ezidáig is számos nemzetközi sikert aratott rendező elmondotta az mti munkatársának:

- az egyik legklasszikusabb gyermekmese, a hófehérke és a hét törpe filmváltozatát készítjük munkatársaimmal. grimm meséjének címét megváltoztatjuk, a mi filmünk ideiglenesen hófehér néven szerepel a készülő produkciók listáján, az alapmű a múlt században született, így jórészt a máltól alapvetően különböző erkölcs-, gondolat és tanúságrendszert hordoz magában. a mai gyerekek is sokkal gyorsabban érnek felvetődött: a mesét - egyes meséket - a fiatal nemzedék mai felfogóképességéhez, érdeklődési köréhez kellene alakítanunk, természetesen a struktúra változatlan marad, a szereplőket viszont némiképpen átértékeljük. a mi változatunkban például a hófehérke nem megy feleségül a királyfihoz, új figura is feltűnik majd a filmvászonon: a varázsló, akit tudósnak is lehetne nevezni. középkori körülmények között találja fel a számítógépet, a grimm meséjében megtalálható üldözött lány szomorkás, a mi produkciónk viszont alapvetően vidámabb lesz. olyan filmet szeretnénk készíteni, amely a felnőttek számára is tartalmaz majd mondanivalót.

- a napokban elfogadott irodalmi forgatókönyvet követően elkezdjük a képes forgatókönyv készítését, s nemsokára elkezdjük a hangfelvételeket. 22 színész hangja szólal majd meg, többen kettős szerepet is alakítanak. a főbb figurákat kállai ferenc, béres ilona, halász judit, körmendi jános és sztankay istván kelti életre, s szeretném még megnyerni haumann pétert és kern andrást is. a 80 percesre tervezett filmhez szükséges 60 ezer rajz és 2-300 háttér 12 rajzoló másfél éves munkáját veszi igénybe, a mozik előreláthatólag 1982-ben tűzhetik műsorra új rajzfilmünket. /mti/

-. -
-6-

MK

bb.6. poroton és társai: hőszigetelőképeség - már a jövő évi követelmények szerint

i gl/s/pp/p sl

1980. június 2.

a hagyományoshoz képest kétszeres a hőszigetelő tulajdonságuk azoknak a kézi falazó elemeknek, melyeket az építőipar idén ad a magánépítőknak, a korszerű építőanyagok már most megfelelnek a jövőre életbe lépő szigorú hőtechnikai előírásoknak.

az érvényben lévő szabványok - kisméretű falazó téglát alapul véve - 38 centiméteres falvastagságot határoznak meg. jövőre, a hagyományos építőelemekből már 70 centiméter vastagságúra lenne szükség ahhoz, hogy az építők betarthassák a hőtechnikai előírásokat, a korszerű építőanyagoknak azonban - amellyel, hogy megfelelnek a szigorú előírásoknak, - egyike sem vastagabb 30 centiméternél.

a gázszilikát falazóelem - amit a könnyübeton és szigetelőanyagipari vállalat gyárt - már tökéletesen megfelel az energiatakarékosság szabta követelményeknek, a vállalat ebben az évben 240 ezer köbmétert ad belőle a kereskedelemnek, a poroton téglából 20 millió darab kisméretű téglagyógyint gyárt az ipar, ez a mennyiség még csupán a töredéke annak, amennyire az otthontteremtőknek szükségük van. a tervek szerint azonban - újabb beruházások és rekonstrukciók esetén - 1983-ra a jelenleginek többszörösére növelik a poroton téglatermelését, a vázkerámiákból viszont már most megfelelő az ellátás, az év végéig mintegy 500 ezer köbmétert gyártanak téglagyáraink a keresett termékcsaládból. /mti/

-. -

bb.7. augusztusban: tokaji író tábor

kör/st/p sl

1980. június 2.

az idén augusztus 4-e és 8-a között szervezik meg immár kilencedik alkalommal a tokaji író tábor. a hazafias népfőnt front borsod megyei bizottsága több más intézménnyel közösen ez alkalommal a „lakótelep, lakás, életmód, „kérdéscsoport megvitatását tűzte napirendre. az írótanácskozáson megvitatják a xii. pártkongresszus irodalom és művészetpolitikai útmutatásaival kapcsolatos feladatokat is. a táborozásra, amelynek meghívott ezekben a napokban küldték ki, elsősorban munkásságukkal borsod megyéhez kapcsolódó írókat, költőket hívtak meg, de a témára való tekintettel részt vesznek rajta építészek és képzőművészek is. /mti/

-. -

-7-

MK

bb.8. fotocellás munkavédelmi rendszer az alföldi téglai ipari vállalat új gyárában

end/ká/p sl

1980. június 2.

korszerű technikai eszközök garantálják a munka biztonságát az alföldi téglai ipari vállalat új mezőtéri gyárában. a 423 millió forint költséggel épült gipszkerámia válaszfal és burkolótégla gyártó üzemben három munkahelyen: a nyersgyártásnál, a száraztégla átrakásnál és a készáru csomagolásnál, ahol korábban gyakoriak voltak a balesetek, fotocellás készülékek védik a dolgozókat. a berendezés azonnal jelez, ha valaki a veszélyeztetett övezetbe lép./mti/

bb.9. virág a muzeumban

i ár/pá/p bc sl

1980. június 2.

egy bemutató, amelynek a virágok a főszereplői, önmagában nem szokatlan esemény, ám ezúttal a muzeumi termekbe vonulnak be a csokrok: „virágtárlat és parasztbutorok”, címmel nyílik kedden kiállítás a néprajzi muzeumban. a rendező tárlatot, ahol a virágok első ízben szerepelnek „közgyűjteményi tárgyakként”, a rozmarin kertészeti mgtsz-szel közösen rendezti a muzeum.

népművészetünk elképzelhetetlen virágminták, növényi motívumok nélkül. a természeti környezettel szorosan együttélő parasztemberek évszázadok óta nemcsak a folklór-alkotó elemként, hanem szimbólumok hordozójaként is ismerik, felhasználják a növényeket. jól ismerik az etnográfusok például a liliumot, mint az ártatlanság jelképét, régi temetők fejfájásain máig is láthatók a szomorufüzek, s a hiedelem szerint a hűtlen szerető sírját kökény fonja be. napjaink kultúrájában is fellelhetők e jelképek: így a vörös szegfű a munkásmozgalom jellegzetes virága.

/folyt köv./

-8-

bb.9./virág.....folyt/p

az emberi kéz által művészi élménnyé rendezett természet, s a természeti szép hatása az ember társadalmi kultúrájára-e kapcsolat, használati érték és személynövényörködtető látvány egységét kívánja érzékelteni a kiállítás. miként a rendező muzeológusok elmondták, a rozmarin és virágkötői elsősorban a paraszti kultúrában is jelenlévő „alapanyagokból”, rózsból, szegfűből, tulipánból, buzavirágból dolgoztak. e kompozíciók mellett xviii.-xix. századi virágdiszes, festett tékákat, szuszékokat, padokat és más parasztbutorokat láthatók majd.

a muzeum és a termelő szervezet közötti együttműködés folytatódik majd: a tudományos munkatársak a növénytermesztés történetével, a népművészet különböző területeivel kapcsolatos előadásokat tartanak a kertészet dolgozóinak. a kiállítás csupán hat napig látható, s ez érthető is, hiszen az „élő anyagot”, naponta frissre cserélik a rendezők./mti/

-9-

MK

bb.10. hazánkba érkezett jorge kolle

s/zsu hgy

1980. június 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására vasárnap hazánkba érkezett jorge kolle, a bolíviai kommunista párt első titkára és simon reyes, a párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a vendégeket a ferihegyi repülőtérén nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta./mti/

--

bb.11. szocialista brigádok ajándéka - könyvtárbusz járja a falvakat

cser/ká/zsu hgy

1980. június 2.

könyvtárbusz indult utnak hétfőn győr-sopron megyében. az autóbusz, amelyen 2500 könyv fér el, mostantól menetrendszerűen közlekedik 22 győr-sopron megyei kis település között, valamint győr külső területein. a mozgó könyvtárat az igényeknek megfelelően töltik fel újabb kötetekkel.

a mozgókönyvtárat a 19-es számú volán vállalat szocialista brigádjai ajándékozták a kiskaludgy károly megyei könyvtárnak. egy kiselejtezett autóbust újítottak fel és alakították át erre a célra./mti/

--

bb.12. befejeződött a barcsi fűrészüzem rekonstrukciója

káp/ká/zsu hgy

1980. június 2.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság barcsi panelparketta gyárában befejeződött a fűrészüzem rekonstrukciója. a 170 millióforintos költséggel korszerűsített fűrészüzemben egyebek között három nagyteljesítményű gáttort szereltek fel, új csarnokot építettek, aprítógépet állítottak munkába és szociális helyiségeket rendeztek be. a rekonstrukció eredményeként a korábbi évi 40 ezer köbméter helyett évi 90 ezer köbméter gombfát fűrészel fel, s ennek nagyrészt a panelparketta gyártáshoz használják fel./mti/

--

10.00/zsu

-10-

10.00
3P

bb.13. elterelések, forgalmi változások győrött - lezárták a város legforgalmasabb felüljáróját

cser/ká/zsu hgy

1980. június 2.

hétfőn reggel lezárták a forgalom elől a győri lenin hidat, az északdunántúli nagyváros legforgalmasabb felüljáróját. a hidat a budapest-hegyeshalom vasúti fővonal felett ível át, s a legfőbb összekötő kapocs a belváros és a déli sűrűn lakott városrészek között. emellett ki és bevezető szakaszt képezi a balatonra vezető két főútvonalnak is. a forgalmat elterelték, a forgalomirányító berendezéseket átprogramozták.

a híd lezárása miatt szinte teljesen át kellett szervezni a helyi, a helyközi és a nemzetközi autóbuszok közlekedését. a sopron, mosonmagyaróvár, szigetköz, budapest felől érkező autóbuszok elkerülik a győri vidéki autóbusz pályaudvart és megállójuk, végállomásuk átmenetileg a városi autóbusz pályaudvaron lesz - a révai utcában, a vasútállomás északi oldalán - az arra kijelölt helyeken. a déli városrészekbe közlekedő 10,17 3,5 és 4-es járatok végállomását viszont a vidéki autóbuszpályaudvarra helyezték át.

a hidlezárás miatt győrött egész sor utcában megváltozott a forgalmi rend. a hétfői reggeli tapasztalatok szerint torlódások nem voltak. a hidat előreláthatóan 4-5 hónapig lesz zárva, tehát az egész nyári csúcsgyőrött idején. erősítése halaszthatatlanná vált./mti/

--

bb.14. halálos közlekedési balesetek

mi/zsu hgy

1980. június 2.

az elmúlt hétvégén az ország területén összesen 90 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül 7 halálos, 40 súlyos és 43 könnyű-sérüléssel volt.

miskolc belterületén sántha andrás 27 éves gépkocsivezető miskolci lakos az általa vezetett autóbusszal elütötte az uttesten áthaladó széles ferenc 51 éves kovács, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

/folyt.köv./

10.10/zsu

-11-

10.10
3P

bb.14./halálos ... folyt./zsu

kerecsend külterületén turcsik jánosné 22 éves juhász szobi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, és ott nekiütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsinak. a baleset következtében turcsikné a helyszínen meghalt, a másik gépkocsi vezetője és annak egy utasa súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint turcsikné vezetés közben elaludt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

székesfehérvár külterületén egy közútvasut kereszteződésében a személyvonat elütötte morgental péterné 82 éves jugoszláv állampolgár székesfehérvári lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint morgentalné a leeresztett felsorompók között ment át a kereszteződésben. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát./mti/

-. -

bb.15. Lázár györgy fogadta abu bakr junis jaber tábornokot
pr/zsu hgy 1980. június 2.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke hétfőn a parlamentben fogadta a hivatalos látogatáson hazánkban tarózkodó abu bakr junis jaber tábornokot, a libiai arab szocialista népi dzsamahirija fegyveres erőinek főparancsnokát. a szívélyes, légköri találkozáson résztvevő czinege Lajos hadsereg tábornok, honvédelmi miniszter, Gál Bálint, hazánk libiai és mohamed taher bugaighis, libia budapesti nagykövete./mti/

-. -

bb.16. szür szabó józsef festőművész kiállítása kőszegen
lér/ká/zsu hgy 1980. június 2.

hétfőn kőszegen, a jurisics vár művelődési központ galériáján megnyílt szür szabó józsef munkácsy-díjas festőművész kiállítása. a művész római és skóciai akvarelljeit és grafikáit, valamint karikatúráit mutatja be a közönségnek a kiállítás június 16-ig tekinthető meg./mti/

-. -

11.05/zsu

-12-

11.05
39

bb.17. üdvözlő távirat

s/pr/zsu hgy

1980. június 2.

az mszmp központi bizottsága táviratban üdvözölte a szíriai kommunista párt június 1-én összehívott v. kongresszusát./mti/

-. -

bb.18. magyar tudós elismerése

mi/pr/zsu hgy

1980. június 2.

kornai jánost, a magyar tudományos akadémia levelező tagját külföldi tagjává választotta a királyi svéd tudományos akadémia./mti/

-. -

bb.19. a cardo bútorgyár termékbemutatója győrről

mzs/ká/zsu hgy

1980. június 2.

korszerű lakás, korszerű lakberendezés címmel mutatja be legújabb termékeit a győri cardo bútorgyár győrről. a hétfőtől látható kiállításon a bútorok természetes környezetben láthatók: a belváros egyik új épületében két lakást rendeztek be cardo termékekkel. így az érdeklődők nemcsak az új gyártmányokkal ismerkedhetnek meg, hanem ötleteket meríthetnek arra vonatkozóan is, hogyan lehet a házigyári lakásokat izlésesen, praktikusán berendezni.

nappali szoba bútor a ravenna. tölgyből készült, világos matt felületű szekernysorán sok a nyitott polc a könyvek, továbbá a tv, a rádió és a magnetofon számára. a különleges formájú szekernysort dohányzóasztal és modern vonalvezetésű ülőgarnitúra egészíti ki. a ravennából 300 készül a második félévben. ugyancsak az év második felében kezdi meg a dizzy fantázianevű franciaágy sorozatgyártását.

nappali szobákban, hálószobákban egyaránt elhelyezhető a két személyes rekamié, amelynek kifejlesztésével a vásárlók régi kívánság teljesítette a gyár. napközben kanapévá összerakható, éjjel kényelmes fekvőhelyé nagyobbítható.

nem feledkeztek meg a gyerekekről sem. számukra a 30 darabos, variálható domino gyerekbútorból alakítottak ki hangulatos gyerekszobát.

az új termékek a második félév elején jelennek meg a bútorüzletekben./mti/

-. -

11.25/zsu

-13-

11.25
39

bb.20. amerikai képzőművészeti kiállítás

t/me/gkópr/zsu hgy

1980. június 2.

hétfőn a népligetben megnyílt az „usa ma,, amerikai képzőművészeti kiállítás. az itt látható szobrok és festmények, mintegy negyven művész alkotásai, az utóbbi tíz évben készültek, a kortárs amerikai művészetet reprezentálják. a fotók és makettek a kültéri, ugynevezett környezeti művészet utóbbi évtizedben született alkotásait ábrázolják. az alkalmazott művészetek hasznosítását, színházi, film- és tévédíjak, kellékek szemléltetik a kiállításon.

a kiállítás megnyitóján részt vett molnár ferenc kulturális minisztériumi államtitkár, meruk vilmos, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint kulturális és művészeti életünk több képviselője. jelen volt harry e. bergford, az egyesült államok budapesti nagykövete. a kiállítást amerikai részről marta casals istomin asszony, a washingtoni kennedy kulturális központ művészeti igazgatója, magyar részről garas klára, a szépművészeti múzeum főigazgatója nyitotta meg.

az „usa ma,, kiállítást június 28-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

bb.21. szegedi emil

gk/pr/zsu hgy

1980. június 2.

ujságíró hamvasztás utáni bucsuztatása június 9-én 11.30 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

-. -

bb.22. felüdült a hevesi határ - befejeződött a zöldségfélék palántázása

kov/st/zsu hgy

1980. június 2.

heves megye nagyterjedésű zöldségtermelő körzeteiben befejezték a legfontosabb tavaszi munkát, a palántázást. a paradicsom és a paprika tüzelésével mindehol végeztek, s kiültették a dinnyepalántákat is. a legkorábban kiültetett paradicsomtövek számos helyen virágba borultak. hétfőn már csak azokon a területeken dolgoztak a palántázógépek, ahol az időjárás szélsőségei miatt kipusztult apró növényeket pótolni kellett.

/folyt.köv./

12.15/zsu

-14-

13³⁰
3P

bb.22./felüdült ... folyt./zsu

az ilyen kipusztulás az idén a szokottnál valamivel több volt, de a termelőüzemek bőséges utánpótlással rendelkeznek, maradéktalanul és idejében tudták pótolni a károkat, így a termőterületeket nem éri veszteség.

heves megyében az idén mintegy hétezer hektáron termelnek zöldséget. a kedvezőtlen tavaszi időjárás, különösen a hideg miatt, mintegy háromhetes késésben van a növények fejlődése, ám az utóbbi napokban lehullott eső meggyorsította a fejlődést./mti/

-. -

bb.23. jugoszláviában vendégszerepel a szegedi opera

dén/st/zsu hgy

1980. június 2.

hétfőn jugoszláviába utazott a szegedi nemzeti színház operatagozatának 130 tagu csoportja. a magyarországi művészek ujvidéken és szabadkán vendégszerepelnek. mindkét városban donizetti anna bolena című operáját mutatják be horváth zoltán rendezésében. az előadáson közreműködő szegedi szimfónikus zenekart molnár lászló vezényli./mti/

-. -

bb. 24. időjárásjelentés

gw hgy

1980. június 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. június 2.-án 13.00 órakor

az évszakhoz képest hűvös idő

változatos európa időjárása. izland felett lassan töltődő ciklon örvénylik, amely a brit-szigeteken, valamint európa nyugati partvidékén helyenként esőt, záport okoz. hasonlóan változékony közép-európa időjárása is. lengyelország felett alacsony nyomású légköri képződmény helyezkedik el. ez délies áramlással enyhe levegőt szállít a kelet-európai alföld felé. az említett ciklon nyugati oldalán hűvös levegő halad a kontinens belseje felé. a gyorsan vonuló felhőzetet csak szórványosan kíséri záporosó. az elkövetkező időszakban a kárpát-medence időjárását még az északról érkező hűvös levegő határozza meg.

/folyt. köv./
13.10/gw

- 15 -

13³¹
3P

bb. 24. időjárásjelentés../folyt/gw

házánkbanfáz északkeleti országrészben felhős, másutt tulnyomóan napos idő volt. az északnyugati, északi szél sokfelé megerősödött, a dunántúlon időnként viharossá fokozódott. szórványosan hullott zápor. a hőmérséklet csúcserőke az ország nagy részén 15 és 20 fok között változott. hétfőn hajnalra 3, 12 fokig csökkent a hőmérséklet. ma délelőtt felhőátvonulások voltak, az északnyugati szelét a nyugati megyékben helyenként viharos széllelkések kísérték. a hőmérséklet 11 órakor 15, 19 fok között váltakozott.

9 vasárnap

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 15,2 fok volt, ez 3,8 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 16 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

időnként megnövekvő felhőzet, szórványosan előforduló záporosó. kissé mérséklődő, többfelé erős, helyenként viharos északnyugati, északi szél.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 6,11
legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 18, 23 fok között

távolabbi kilátások szerdától-szombatig:

változóan felhős idő, futó záporok inkább az ország keleti részében várhatók.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte plusz8, 13 majd 10, 15 fok között

legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 18,23 majd 22, 26 fok között

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható

a duna vizállása budapestnél: 366 cm, 14, 8 fok

- 16 -

/mti/

1340
37

13. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig

1980. június 2.

1. rendezhető utak
2. politikai hét
3. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
4. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
5. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
6. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
7. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
8. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
9. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
10. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
11. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
12. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
13. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
14. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
15. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
16. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
17. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
18. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
19. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
20. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
21. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
22. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
23. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
24. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
25. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
26. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
27. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
28. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
29. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig
30. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig

1980. június 2.

13. a belvárosi főszerveztőség híreinek jegyzéke hétfőn 14.00 óráig

-.-

15.15 rj

-17-

bb. 27. veress péter moszkvába utazott

sl/rj pp di

1980. június 2.

veress péter külkereskedelmi miniszter hétfőn moszkvába utazott, ahol a kgst külkereskedelmi állandó bizottságának ülésén vesz részt. /mti/

--

bb. 28. szakmunkástanulók köszöntése, szakmai vetélkedők, kulturális és sportrendezvények a szakszervezeti ifjúsági napok programjában

t/be/rj pp di

1980. június 2.

június 9-től 15-ig megrendezik a fővárosi szakszervezeti ifjúsági napok eseménysorozatát. ennek programjában - a szakszervezeti mozgalom régi hagyományának felelevenítéseként - 40 budapesti szakmunkásképző intézet 200 kiváló végzős szakmunkástanulóját köszöntik munkássá válása alkalmából. a többi között erről tájékoztatta a sajtó képviselőit hétfőn a muosz székházában fordós lászló, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára. a megnyitó után a fővárosi művelődési ház hétfőtől péntekig nyitott kapukkal várja az érdeklődő fiatalokat.

a program során 54 fővárosi vállalat és intézmény csaknem ezer dolgozója méri össze tudását különböző szakmai vetélkedőkön, például 19 brigád 17 nemrégiben elkészült lakás belső munkálatait végzi el, előbbre hozva a beköltözési határ-időt.

a tarogncavezetők budapesti területi döntőjén a fiatalok a gyakorlati munka mellett számot adnak politikai, munkavédelmi felkészültségükről is.

ugyancsak ekkor rendezik meg annak a 22 csapatnak budapesti döntőjét, amely a munkavédelmi verseny előselejtezőin résztvevő több mint 200 kollektíva közül a legjobb eredményeket érte el. az alkotó ifjúság mozgalom résztvevői lehetőséget kapnak arra, hogy ismertessék munkájuk eredményét, megbeszéljék a mozgalmat érintő kérdéseket.

a fővárosi szakszervezeti ifjúsági napok eseményei verőcsemaroson a vállalati sportvezetők tanfolyamával és vetélkedőkkel, játékos versenyekkel, szórakoztató műsorokkal zárulnak.

/mti/

--

15.30 rj

-18-

16.20

17. 11
18. 10

bb. 29. szabadidő,80 kiállítás - kempingbutorok, kerti garnitúrák exportra

t/os/rj pp di

1980. június 2.

tíz ipari szövetkezet exportkinálatát mutatja be a szabadidő,80 kiállítás, amelyet hétfőn nyitottak meg a kgm technika házában. a kempingcikkek, kerti butorok terasz-garnitúrák n/gazdag választéka elsősorban piackutató céllal került közönség elé. a kiállítás megnyitóján elmondták, hogy a hungarocoop magyar szövetkezeti kereskedelmi vállalat mintegy negyven külföldi kereskedelmi partnerének érdeklődésére számítanak.

a kemping és kerti butorok kereslete az utóbbi időben világszer- te megnövekedett. az igények kielégítéséből jelentős részt vállalnak hazánkban az ipari szövetkezetek. fémről, műanyagból, fából készült termékeik elsősorban célszerűségükkel, praktikus megoldásokkal, tetszetős kivitelükkel a külföldi vásárlók tetszését is megnyerték. a már hagyományosnak mondható csővázas kempingbutorok és fából készült kerti garnitúrák mellett a szövetkezetek jónéhány újdonságot is bemutatnak. ezek közé tartoznak a laurel és páva elnevezésű kerti, illetve terasz-garnitúrák, amelyek öntött alumíniumból készülnek. a villamosgép és alkatrészgyártó ipari szövetkezet ezeket a stilizált székeket, asztalokat, romantikus hangulatu garnitúrákat - a megrendelők igényeinek megfelelően - az eddigi fehér mellett több színben is gyártják.

a hungarocoop szabadidő,80 című kiállítása öt napig tart nyitva, ezalatt a kereskedelmi szakemberek tájékozódhatnak az idei és a jövő évi kínálatról. /mti/

--

bb. 30. szakmai ülésekkel kezdődött meg a cospar konferencia - több mint 700 előadás az úrkutatás eredményeiről

i/mg/rj pp di

1980. június 2.

negyvenegy ország csaknem ezer tudósának részvételével hétfőn budapestben megkezdődött a nemzetközi úrkutatási bizottság - a cospar-idei rendezvénysorozat. a semmelweis orvostudományi egyetem elméleti tömbjében sorra kerülő esemény rendhagyó módon nem ünnepélyes megnyitóval és plenáris üléssel kezdődött: ezekre csak egy hét múlva kerül sor. a tudósok rögtön az úrkutatási témák sűrűjébe vágtak; hétfőn például a bolygókutatások legújabb eredményeiről, s a naprendszerben terjedő kozmikus sugarak természetéről tanácskoztak diavetítésekkel színesített előadásaikon.

/folyt.köv./
15.50 rj

-19-

16.25
17. 11

18. 10
19. 10

bb. 30. / szakmai ülésekkel... 1. folyt./rj

a cospar programjába egyébként 7 szimpoziumot, 2 plenáris ülést, több mint 100 munkabizottsági, illetve szakülést iktattak, s ezen több mint 700 előadás hangzik majd el. nem véletlen ez a tempó: a budapesti értekezlet ugyanis mérföldkő az űrkutatással és az ahhoz kapcsolódó tudományágakkal foglalkozó tudósok kapcsolatában, szervezeti változásokat terveznek a cospar munkájában. most térnek át például az évenként megrendezett konferenciákról a két évenkéntiekre. ugyanakkor új alapokra is fektetik a nemzetközi együttműködést. nemcsak szakmai információcserékre, hanem személyes kapcsolatok megteremtésére is lehetőséget ad az idei cospar. ez a házigazda magyaroknak is sokat jelent. már budapesten tartózkodik joszif szimjovics sklovskij szovjet professzor, asztrofizikus, akinek elsősorban a földön kívüli élet lehetőségeiről kifejtett gondolatai keltenek nagy feltűnést világszerte. de eljött jean francois denisse, neves csillagász, francia felsőoktatási miniszter is, aki egyúttal a cospar elnöke is, és a napokban várják a nobel-díjas hannes alfven svéd plazmafizikust, ő viszont a naprendszer keletkezésére vonatkozó egyik híres elmélet megalkotója. nemcsak arról van szó, hogy a neves külföldi szaktekintélyek emelik a tanácskozás színvonalát. egy-egy neves tudós részvétele azért is hasznos, mert az űrtudomány különféle részterületeinek kutatásában nem elhanyagolható különbségek, felfogások vannak az egyes országok között. ezek megismerése, megvitatása feltétlenül színesíti a nemzetközi kutatást. ugyanakkor már a szimpóziumokon is nagy számban szót kapnak a hazai szakembereink, több mint 30 előadásra kérték fel őket.

a konferencia szakmai ülésekkel folytatódik, s ezen a héten egyebek között a föld és a bolygók belső szerkezetét, a nap légkörét, az asztrofizika elméleteit, és a környezetvédelmet veszik górcső alá a tudósok. /mti/

--

bb. 31. elhunyt horváth istván

ká/rj di

1980. június 2.

hatvanhét éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt horváth istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a bakonycsernyei „bakonyalja”, termelőszövetkezet nyugalmazott elnöke, aki 1942 óta volt tagja a pártnak. hamvasztás utáni bucsuztatásáról később intézkednek.

az mszmp székesfehérvár járási bizottsága
az mszmp gárdonyi nagyközségi bizottsága.

--
-20-

/mtiö
16.00 rj

16 30
K

18.10
K

bb. 32. emlékezés hámos györgy kossuth-díjas íróra

t/km/rj pr di

1980. június 2.

hámos györgy kossuth-díjas író születésének 70. évfordulója alkalmából hétfőn koszorúzási ünnepséget rendeztek budapesten. a farkasréti temetőben levő sírjánál elhelyezték a megemlékezés virágait a kulturális minisztérium, a magyar írók szövetségének képviselői, az egykori barátok, tisztelők, s a családtagok. /mti

--

bb. 33. a nehézipar volt szovjet ösztöndíjasainak találkozója

sl/rj 00 di

1980. június 2.

hétfőn megtartották a szovjet tudomány (kultúra) házában a nehézipari tárca területén dolgozó volt szovjet ösztöndíjasok találkozóját. több mint 200 volt szovjet ösztöndíjas vitatta meg a magyar-szovjet nehézipari együttműködés eredményeit, a kapcsolatok további elmélyítésének módjait. ismeretterjesztő szakmai filmbemutatón is részt vettek, s megtekintették a szovjet-azerbajdzsán életéről megnyitott kiállítást.

a vitaindító előadást simon páل nehézipari miniszter tartotta. a találkozón részt vett regős gábor, a magyar-szovjet baráti társaság titkára, valamint leonyid szergejevics jagodovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa is. /mti/

--

bb. 34. kitüntetés

rj pr di

1980. június 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. antalfy györgynek, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektorának, tanszékvezető egyetemi tanárának, az állam- és jogtudományok doktorának - kiemelkedő közéleti tevékenysége elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából - a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést polinszky károly oktatási miniszter hétfőn adta át az oktatási minisztériumban. /mti/

--

16.05 rj

16 40
K

18.10

K

-21-

bb. 40. „mindenkit mozgósít a békeépítésre a bvt budapesti felhívása, - d. káldy zoltán nyilatkozata a parlamenti képviselők helsinki konferenciájáról

t/of/rj pr hgy

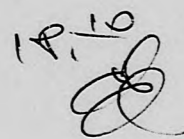
1980. június 2.

a különféle világnézetű, de egyaránt jóakaratu emberek összefogása hathatósan elősegíti a népek közötti bizalom légkörének helyreállítását, az enyhülés eredményeit veszélyeztető szelek lecsendesítését, a nemzetközi közvélemény - 30 ország mintegy 100 képviselőjének tolmácsolásában - ezzel a reagálással fogadta a közös cselekvésre mozgósítást, amelyet a béke világtanács elnöksége a közelmúltban fogalmazott meg a budapesti felhívásában - ezzel a hírrel érkezett haza hétfőn helsinki d. káldy zoltán evangélikus püspök, az országos békatanács elnökségének tagja, aki részt vett a parlamenti képviselők nemzetközi konferenciáján. május 30. és június 1. között rendezte meg ezt a tanácskozást a bvt. öt kontinens harminc országából vettek részt delegációk, s plenáris ülések mellett szekciókban vitatták meg a soronlévő társadalmi teendőket az enyhülés és a leszerelés folytatásáért, az európai biztonságért és együttműködésért, a válsággócok felszámolásáért, a fejlődésért, az igazságos nemzetközi gazdasági rend kialakításáért.

d. káldy zoltán a ferihegyi repülőtéren az mti tudósítójának adott nyilatkozatában mindenekelőtt az enyhülési veszélyeztető tényezők elleni fellépésre hívta fel a figyelmet. kulcsfontosságú ez a törekvés - tette hozzá a helsinki tanácskozás állásfoglalásaként - az emberiség békéje, nyugalma szempontjából. nem szabad beletörődnünk a jelenlegi helyzetbe, megszoknunk vagy éppen legalizálnunk egy olyan életformát, amelyhez ugy hozzátartozik a feszültség és a fegyverkezési hajsza, a háborus veszély, mint a naphoz a meleg.

- egyöntetű volt a vélemény a helsinki tanácskozáson, hogy a társadalmi mozgalmak, a népi diplomácia egyetlen formájában, sem nélkülözhetők az új kezdeményezések, az égető problémák új és sokoldalú megközelítésében, a dialógusok újra felvételében. reményesség nélkül - fogalmazták meg többen is - nem lehet élni, fáradozni a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért. most - tette hozzá az obt elnökségi tagja - a „hidépítő”, „ ideje érkezett el. azoké az embereké és közösségeké, akik a partok között nem fegyverek szállítása végett teremtik meg a közeledés útjait, hanem azért, hogy a kelet és nyugat közötti hidakon járva a békéltetés szolgálatát végezhessek. minden hidra, kicsikre és nagyokra egyaránt szükség van! ilyen építők lehetnek a parlamenti képviselők is, csak úgy, mint a szakszervezetek, a második világháború borzalmaival átélte - és éppen ezért a háborút elutasító - veteránok, a tudósok, a művészek, a pártok, az egyházak szószólói.
/folyt.köv./

16.15 rj

17.10

-22 -

bb. 40. / mindenkit mozgósít... 1. folyt./rj

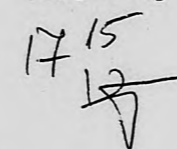
- az egyházaknak - hangsúlyozta a püspök-nem szabad megengedniük, hogy a feszültségek és ellenségeskedések kiterjedjenek és tovább gyűrűzzenek a vallásos emberek körében. mind nyugaton, mind keleten az egyházaknak és tagjaiknak arra kell törekedniük, hogy rajtuk a hidegháborús hullámok megtorpanjanak és elakadjanak. itt az ideje, hogy azok a pozitív erők, amelyek az enyhülésért, a leszerelésért, a békéért és a társadalmi haladásért dolgoznak, az eddiginél jobban egymásra találjanak és együtt fáradozzanak a közös célokért. vannak köztük marxisták és keresztények, különböző ideológiát valló emberek és csoportok, ilyen nézetbeli különbségeik nem akadályozhatják őket abban, hogy összefogjanak és közös erőfeszítéseket tegyenek az emberiség megóvásáért, a fegyverkezés megállításáért, a leszerelésért és a békéért.

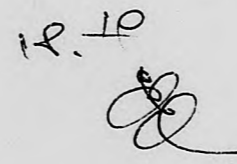
- az összefogásban nagy tekintéllyel és mozgósító erővel rendelkezik a béke-világtanács, amely a közelmúltban budapestben tartott elnökségi üléséről felhívással fordult a világ népeihez. helsinkiben most sokan beszámoltak a felhívás kedvező fogadtatásáról. tudjuk - fogalmazták meg - hogy a háború nem elkerülhetetlen. még nem késő, még megálljt mondhatunk a fegyverek fékevesztett felhalmozásának. még meggátolhatjuk az új nukleáris pusztító eszközök telepítését, különösen európa szívébe. most kell véget vetni az erőszak politikájának. blokáddal, szankciókkal, bojkottokkal és katonai provokációkkal ne fenyegetsenek többé. mindannyiunkon múlik az enyhülés megmentése, folytatása. olyan célok ezek, amelyekért egyöntetűen sikra szálltak helsinki is a mostani tanácskozás résztvevői.

- azt is elmondtam, a konferencián - jelentette ki - az obt küldötte - hogy nagyon fontosnak tartjuk az európai biztonsági és együttműködési értekezlet közelgő madridi találkozáját. ugyan csak cselekvően támogatjuk az európai enyhülésért és leszerelésért összehívandó nemzetközi konferenciát a társadalmi erők részvételével és a szófiában tervezett világparlamentet a békéért. e kezdeményezéseket előmozdítva, abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a világnak egyetlen kérdését sem lehet megoldani fegyverekkel, hanem csakis tárgyalásokkal, politikai úton, párbeszéd, dialógusok révén. mi abban a bizonyosságban élünk, hogy levezethetők a feszültségek, jóakarattal megoldhatók az égető problémák, biztosítható a béke, ha kellő rugalmassággal, leleményességgel, új kezdeményezésekkel és reménységgel közelítjük meg a kérdéseket. a parlamenti képviselők finnországi konferenciája jó indításokat adott ebben az irányban - zárta nyilatkozatát d. káldy zoltán. /mti/

-.-

16.30 rj

17.15

17.10

-23-

bb 41. a sote tiszteletbeli doktorává avatták blohin akadémikust

t of/mi um pr hgy

1980. június 2.

a semmelweis orvostudományi egyetem tiszteletbeli doktorává avatták hétfőn nyikolaj nyikolájevics blohin akadémikust, a szovjet orvostudományi akadémia elnökét, az akadémia onkológiai tudományos központjának főigazgatóját, aki rákkutató tevékenységével kiemelkedő érdemeket szerzett a kgst országok közötti egészségügyi, ezen belül onkológiai együttműködésben. az egyetem nyilvános ünnepi tanácsülésén - amelyen részt vett dr. schultheisz-emil egészségügyi és dr. polinszky károly oktatásiügyi miniszter, dr. szentágothai jános, az mta elnöke, jelen volt v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete - dr. szécsény andor rektor nyújtotta át a „honoris causa” doktori oklevelet.

blohin professzor munkásságát méltatva dr. szabó zoltán, a sote általános orvostudományi karának dékánja elmondta, hogy a szovjet akadémikus orvosi diplomáját 1934-ben a gorkij egyetemen kapta meg, 1938-ban szerezte meg sebész szakorvosi képesítést, majd 1946-ban az orvostudományok doktora fokozatot. 1952-ben a szovjet orvostudományi akadémia kísérletes és klinikai onkológiai intézetének igazgatója lett. 1953-ban a szovjet orvostudományi akadémia levelező, 1960-ban pedig rendes tagjává választották. husz év óta tölti be a szovjet orvostudományi akadémia elnöki tisztét, az onkológiai intézet igazgatójaként bekapcsolódott az ilyen szaktémákkal foglalkozó nemzetközi szervezetek munkájába. 1958-ban a nemzetközi rákellenes unió alelnökévé, 1966-70 között elnökévé választották, s jelenleg is az elnökség tagja. vezetésével és szervező munkája nyomán a szovjetunióban működő onkológiai intézet a világ legnagyobb és legjobban felszerelt rákkutató intézetei közé tartozik. az ő kezdeményezésére jött létre a kgst-országok közötti egészségügyi együttműködésben a „rosszindulatu neoplasmák” című, rákkutatói problémakörrel kapcsolatos együttműködési egyezmény, amelynek keretében számos bizottságban igen termékeny együttműködést alakítottak ki az onkológus szakemberek. blohin akadémikus szoros kapcsolatban áll a magyar onkológusokkal, dr. eckhardt sándor professzorral, az országos onkológiai intézet főigazgatójával közösen írt, a medicina kiadó gondozásában megjelent, „a generalizált rosszindulatu daganatos betegségek kezelése” című könyve magyar és orosz nyelven egyaránt megjelent, moszkvában és budapesten is nívódíjat kapott. /mti/

--

- 24 -

16.45/um

17.20
H. 10
[Signature]

bb 36. több szén - jobb minőségben és olcsóbban

kör/um st di

1980. június 2.

a hétfőn elkészült gyorsmérleg szerint a borsodi szénbányák az év első öt hónapjában terven felül száznegyvennégyezer tonna szenet küldtek a felszínre. ez tizenkétezer tonnával több egész éves vállalásuknál. a terv túlteljesítését lehetővé tette, hogy a lyukói bányáüzemben a vastag széntelepben új kétszárnyu frontfejtést helyeztek üzembe, a rudolfftelepi aknában pedig új pajzsos frontfejtést alakítottak ki. a száz méter homlok-szélességű, nagy termelékenységű munkahelyen a borsodi szénmedencében először alkalmazták 1,5-2 méteres középvastag széntelepben ezt a biztosítási módszert.

a borsodi bányászok az erőművek valamint a lakosság részére termelt szén minőségét is javították, csökkent az éghetetlen meddő mennyisége, javult a szén fűtőértéke. sikerült csökkenteni a tervezett önköltséget is. fokozott gondot fordítottak az energiatakarékosságra. a lyukói bányáüzemnél például az egy tonna szénre jutó energiaköltséget mintegy három forintra mérsékeltek. /mti/

--

bb 37. emléktábla pátzay pál szülőházán

mzs/um st di

1980. június 2.

emléktáblát lepleztek le hétfőn kapuváron pátzay pál szülőházán. a magyar szobrászművészet tavaly elhunyt nagy öregje szülővárosa iránti ragaszkodása kifejezéseként legjelentősebb alkotásainak mesterpéldányát, gipsz eredetijét a városnak ajánlódta. a szobroknak, és egyéb családi dokumentumoknak, köztük a kapuvári diákéveket megörökítő fényképeknek és egyéb iratoknak otthont adó állandó kiállítás megnyitása óta a város egyik leglátogatottabb idegenforgalmi-művészeti látványossága lett. a város most emléktáblával is megörökítette nagyszerű művészfia emlékét. /mti/

--

- 25 -

16.50/um

17.25
[Signature]

H. 10
[Signature]

bb 42. a vi. ötéves tervben a balaton vízminőségének védelmére összpontosítják az erőket - ülést tartott a balatoni intéző bizottság

szé/um st hgy

1980. június 2.

a balatonnál a fejlesztéshez rendelkezésre álló anyagi erőket a vízminőség védelmére összpontosítják - jelentették be hétfőn fűzfőn, a balatoni intéző bizottság ülésén, amelyen ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter elnökletével megvitatták és jóváhagyták a vi. ötéves terv balaton-fejlesztési koncepcióját. az új tagokkal, országos hatáskörű szervek vezetőivel megerősített társadalmi szervezet ülésén leszögezték, hogy meg kell állítani a káros környezetszennyezési folyamatot, meg kell tartani a balatont olyan állapotban, hogy továbbra is alkalmas legyen az üdülésre. a kis-balaton vízvédelmi rendszerének legfontosabb szakaszát 1984-ig át kell adni. szükségesnek tartja a testület a zala tározójának, a berekvizek és a tapolcai medence vízfolyásait megsűrítő tisztítórendszereknek a megépítését is. nagy erőket kívánnak fordítani a szennyvízcsatorna rendszerek építésére, a tisztítótelepek teljesítőképességének fokozására. gyorsítják a tóban lévő iszap kiemelését, a hinárítást, a strandok előtti területek kotrását és homokkal való felhintését. a vízgyűjtő területen szabályozzák a műtrágyázást, általában tápanyagvisszapótlás módszerét, a szűrőhatás ellátásában nagyobb szerepet kívánnak adni a bővülő erdőknek és réteknek.

a vi. ötéves terv koncepciója az üdülési lehetőségek minőségének javítását kívánja elősegíteni. a környezetvédelem szempontjait figyelembe véve az üdülőtérületeket elkerülő tehermentesítő utak építését tervezik, s ezzel csökkentik a tóparton a gépjárművek okozta zajt és légszennyeződést. a bib javasolja, vizsgálják meg az üdülőtelepek trolibusz járatainak megszervezését, a gyógyhelyeken pedig a levegő tisztaságának védelmére a gázfütés bevezetését tartja célszerűnek a testület.

a kereskedelmi szálláshelyek hálózata a következő tervciklusban rendkívül mérsékelten fejlődik, az erőket elsősorban a rekonstrukcióra, a vendégfogadás körülményeinek javítására összpontosítják. a zsufoltság csökkentésére megkezdik az ugynevezett háttérterület fejlesztését, az első üdülőfalvak létrehozásának előkészítését.

a balatoni intéző bizottság a továbbiakban trethon ferenc munkaügyi miniszter előterjesztése alapján megvitatta az üdülési idény munkaerőgazdálkodásának kérdéseit, tájékoztatót hallgatott meg a fűzfői nitrokémia környezetvédő intézkedéseiről, elfogadta a testület módosított szervezeti és működési szabályzatát. /mti/

-.-
- 26 -

16.55/um

17.30
17.30

18.10
18.10

bb 35. új megyei gyógyszerértékelési központ szekszárdon

blb/um st di

1980. június 2.

új megyei gyógyszerértékelési központot adtak át hétfőn szekszárdon. az egészségügyi minisztérium és a tolna megyei tanács támogatásával, mintegy negyven millió forint költséggel épített és berendezett korszerű gyógyszerértékelési központ második szintjén helyezték el a gyógyszerkészítőt és a minőségellenőrző laboratóriumot, legfelső szintjén pedig az irodákat. az új gyógyszerértékelési központ alapterülete több mint négyszerese a réginek. /mti/

bb 48. évadzáró a szolnoki szigligeti színházban

laz/st um hgy

1980. június 2.

évadzáró társulati ülést tartott hétfőn a szolnoki szigligeti színház, ahol kerényi imre igazgató értékelte a társulatnak az 1979/80-as évadban végzett munkáját. mint elmondotta, a szolnoki alkotóműhely több produkciójával méltán vitta ki a szakma és a közönség elismerését. ezek közül kiemelkedően emlékezetes volt jurij ljubimovnak, a moszkvai taganka színház művészeti vezetőjének irányításával bemutatott trifonov-mű, „a csere”, előadása. a múlt évben átadott új gazdasági épületükben kísérletező szobaszínházat nyitottak, ahol művészi utkereséshez biztosítottak lehetőséget. a magyarországi bemutatóként ott eljátszott beckett színmű, a játszma vége színpadra állítása jól szolgáltta ezt a törekvést. igazi közönségsikert aratott a la mancha lovagja című világhírű musical és érdekes vállalkozás volt az abszurd színház korai képviselője, alfred jarry „a láncra vert übii”, című alkotásának bemutatója.

a társulat több fővárosi meghívásnak is eleget tett. a ljubimov rendezte trifonov művet eljátszották a vigszínházban. legutóbb május végén, a szolnoki színházi napok keretében a kőbányai patakgy István művelődési központban szerepeltek: négy napon át keresztmetszetet adtak az elmúlt évad különböző műfajú darabjaiból.

az elkövetkező évadra a társulat zömében együtt marad. az 1980-81-es műsorgetv szerint az ember tragédiája lesz első bemutatójuk. tervük között szerepel az amerikai elektra színrevitele, valamint zenés darabként a három testőr és az ilf-petrov satirikus regényéből dramatizált 12 szék előadása. /mti/

-.-
- 27 -

17.00/um

17.33
17.33

18.10
18.10

bb. 38. citeraszó a balatonnál - táborzó zenészek fonyódon

kász/rj st di

1980. június 2.

citerák zengnek két héten át a balatonnál- hétfőn megnyílt az első országos citerazenekari tábor fonyódon. a népi hangszeresek és zenekarvezetők számára szervezett kétszer egy hetes továbbképzésre tizenegy megyéből és a fővárosból összesen több mint százhuszan jelentkeztek. a tábor résztvevői zeneelméleti, népzene tudományi előadásokat hallgatnak, megismerkednek a megfelelő előadásmóddal és átadják egymásnak tapasztalataikat.

a fonyódi citeratábor lakói a népzene kedvelőit is megörvendeztetik: muzsikálnak többek között a buzsáki tájházban, balatonszentgyörgyön és bogláron is, június tizenegyedikén pedig a balatonfenyvesi művelődési ház felépítését segítő társadalmi munkásokat jutalmazták meg ingyenes záró koncertjük műsorával. /mti/

bb. 44. budapest vendége a csehszlovák tudományos akadémia főtitkára

k/km/rj pr hgy

1980. június 2.

Josef Riman akadémikusnak, a csehszlovák tudományos akadémia főtitkárának vezetésével hétfőn tudós delegáció érkezett budapestre, a magyar tudományos akadémia és a csehszlovák tudományos akadémia közötti további együttműködés megtárgyalására, valamint 1981-85. évi munkaterv aláírására. /mti/

bb. 46. vagyim medvegyev látogatása

rj pr hgy

1980. június 2.

az mszmp kb meghívására május 29- június 2. között magyarországon tartózkodott vagyim medvegyev, az szkp központi revíziós bizottságának tagja, az szkp kb mellett működő társadalomtudományi akadémia rektora, a szovjet vendéget fogadta óvári miklós, az mszmp politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, megbeszéléseket folytatott vele lakos sándor, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatója és szabó józsef, a politikai főiskola rektora, a kb tagjai, valamint baranyai tiber, a központi bizottság párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője. /mti/

16.50 rj

-28-

17.37
[Handwritten signature]

18.10
[Handwritten signature]

bb. 45. a mezőgazdasági koordinációs bizottság ülése

t/kg/rj pp ie

1980. június 2.

a dohány- és a paprikapalántázás kivételével a múlt hét végéig országszerte elvégezték a mezőgazdasági tavaszi munkákat - állapították meg hétfőn a mém-ben a tárcaközi mezőgazdasági koordinációs bizottság ülésén, amelyen soós gábor államtitkár elnökölt. a kalászos gabonák jól teleltek át, de az átlagosnál hűvösebb tavasz általában egy héttel késleltette fejlődésüket, így várhatóan az aratás is egy héttel később kezdődik majd, ugyanakkor a melegigényes növényeknek, főként a kukoricának nem kedvezett a tavaszi időjárás, itt gyakori a kéthetes késés, s megközelítően 25 ezer hektár területen újra kellett vetni. a zöldségfélékből általában közepes termésre van kilátás, a gyümölcsnél kedvezőbb a helyzet, mert elhúzódott ugyan a virágzás, de idén - más évekkel ellentétben - a fagy nem károsította jelentősebben a gyümölcsösöket, különösen jó termés ígérkezik kajszibarackból, ezért ennek felvásárlására, exportjára már most készülni kell. a bizottság felhívta a mezőgazdasági üzemek figyelmét, fordítsanak fokozott gondot a növényápolásról, hogy ezzel is elősegítsék az időjárás okozta lemaradás pótlását, a növények gyors fejlődését.

az ülésen megvitatták a mezőgazdasági üzemek és a felvásárlók között befejeződött a szerződések kötése, a tavalyinál valamivel nagyobb mennyiségre. /mti/

bb. 47. domonkos béla szobrászművész kiállítása kapuváron

mzs/rj st ie

1980. június 2.

domonkos béla, érdeklően élő és alkotó szobrászművész kiállítása hétfőn nyílt meg a kapuvári rábaközi muzeumban. a tárlaton 35 bronz szoborportré, kisplasztika és érem látható, a portrék között szerepel többek között vörösmarty mihály, ady endre, gárdonyi géza és németh lászló arcása. jelentős darabja a kiállításnak az a nagyméretű relief, amely pátzay pál szobrászművésznak állít emléket. /mti/

16.55 rj

17.30

19.05
[Handwritten signature]

-- gépellátást. megállapították, hogy az idén megfelelő mennyiségben van traktor, talajművelő- és szállítóeszköz, kevés viszont a háztáji gazdaságoknál használatos motoros kapa és motoros permetező. az alkatrész-utánpótlás megfelelőnek ígérkezik, a zöldségfélékre a mezőgazdasági

-29-

bb. 43. hazánkba érkezett a csehszlovák népi milícia küldöttsége

k/km/rj pr hgy

1980. június 2.

hétfőn borbély sándornak, a munkásörség országos parancsnokának meghívására hazánkba érkezett a csehszlovák népi milícia háromtagú delegációja miroslov nováknak, az országos törzs parancsnokának vezetésével. a küldöttség a magyar munkásörség életét, tevékenységét tanulmányozza. /mti/

--

bb. 50. felhasználható 18.30 órától!

tudnivalók a választójogról

rj pr hgy

1980. június 2.

ismeretes, hogy a választójogosultsággal rendelkező magyar állampolgárokról állandó lakóhelyükön névjegyzék készült. a névjegyzéket a tanácsok végrehajtó bizottságai két ízben is közszemlére tették, hogy a kimaradt állampolgárok felvételüket kérhessék, illetőleg bárki kifogást emelhessen olyan személyekkel szemben, akik nem rendelkeznek választójoggal és mégis szerepelnek a névjegyzékben. a gondos előkészületek ellenére előfordulhat, hogy választójoggal rendelkező állampolgárok nem szerepelnek a választók névjegyzékében, vagy erről értesítést nem kaptak. annak érdekében, hogy a választójogosultak valamennyien élhessenek jogukkal, ismételt tájékoztatást adunk az ezzel összefüggő legfontosabb szabályokról.

minden nagykorú magyar állampolgárnak választójoga van. nincs választójoga annak, aki a közügyektől, illetőleg a választójog gyakorlásától eltiltó ítélet hatálya alatt áll, szabadságvesztés büntetését tölti, vagy előzetes letartóztatásban van, rendőrhatalósági felügyeletet gyakorolnak vele szemben, valamint elmebeteg, tekintet nélkül arra, hogy gondnokság alatt áll-e vagy sem. mindazok tehát, akik választójoggal rendelkeznek, de erről értesítést nem kaptak, minél előbb, lehetőleg június 7-ig keressék fel állandó lakóhelyük tanácsa végrehajtó bizottságának titkárát és kérik a névjegyzékbe való felvételüket, illetőleg az erről szóló értesítést. eddig az időpontig kérik felvételüket a választók névjegyzékébe azok is, akiknek állandó lakóhelye a névjegyzék összeállítását követően megváltozott, vagy állandó lakóhelyüktől távol, ideiglenes tartózkodási helyükön kívánnak szavazni. a kérelemhez csatolni kell a korábbi lakóhely, illetőleg az állandó lakóhely tanácsa végrehajtó bizottságának igazolását arról, hogy a kérelmező választójoggal rendelkezik. /mti/

--

17.rj

1440

19.07

-30-

bb. 54. megbízólevél átadások

rj pr ie

1989. június 2.

Losonczi páál, az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta jeelani bakhtari rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az afganisztáni demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

Losonczi páál ugyancsak hétfőn fogadta a.b. campbell rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, ausztrália új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadáskor jelen volt házi vancel külügyminiszterhelyettes. /mti/

--

bb. 55. sarlós istván fogadta a vietnami római katolikus püspököt

pr/rj ie

1980. június 2.

a joseph marie trinh van can, hanoi bíboros érsek vezetésével hazánkban tartózkodó vietnami római katolikus püspökkari delegációt fogadta sarlós istván, a hazafias népfront főtitkára. tájékoztatta a küldöttséget hazánk politikai, gazdasági, kulturális helyzetéről, a szövetségi politika érvényesüléséről, az állam és az egyházak viszonyáról, a katolikus papi békemozgalom tevékenységéről. a találkozáson részt vett dr. lékai lászló bíboros, esztergomi érsek, miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, dr. kovács béla, az országos béketanács főtitkára, nguyen phu soai, a vszk rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. a vietnami püspökkari delegáció programja során látogatást tett az állami egyházügyi hivatal elnökénél. ellátogatott az esztergomi és az egri érsekségre, a pécsi és a veszprémi püspökségre, a pannonhalmi bencés-főapátságra és katolikus intézményekbe, majd hétfőn a vatikánba utazott. /mti/

--

17.10 rj

1445

19.07

-31-

bb. 56. külügyminisztériumi államtitkári, valamint külügyminiszter-helyettesi felmentés és kinevezés

rj pr hgy

1980. június 2.

az elnöki tanács hollai imrét, a magyar népköztársaság new yorki állandó ensz képviselőjének vezetőjét felmentette megbízatása alól, a minisztertanács hollai imrét külügyminiszter-helyettesé nevezte ki.

az elnöki tanács rácz pál külügyminisztériumi államtitkárt - érdemei elismerése mellett - államtitkári tisztsége alól felmentette és megbízta a magyar népköztársaság new yorki állandó ensz képviselőjének vezetésével.

a minisztertanács nagy jános külügyminiszter-helyettesét e tisztségéből felmentette, az elnöki tanács nagy jánost külügyminisztériumi államtitkárrá kinevezte. /mti/

--

bb. 52. losonczi pál fogadta abu bakr junis jaber tábornokot

k/pr/rj pr ie

1980. június 2.

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn a parlamentben fogadta a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó abu bakr junis jaber tábornokot, a libiai arab szocialista népi dzsamahirija fegyveres erőinek főparancsnokát, a szivélyes légkörű találkozón résztvett činege lajos hadsereg-tábornok, honvédelmi miniszter, gál bálint, hazánk libiai és mohamed taher bugaighis, libia budapesti nagykövete. /mti/

--

17.15 rj

19.07

-32 -

180

bb. 49. ötvenezer látogató a vértesi napokon

ber/rj st ie

1980. június 2.

az orosz-lányi városi művelődési központban hétfőn megnyílt könyvkiállítással zárult a vértesi napok eseménysorozata. a városban és a hozzá tartozó községekben 50.000-en vettek részt a 12. alkalommal megrendezett változatos, ezúttal csaknem 100 eseményből álló közművelődési programban. a korábbiaknál több rendezvényt tartottak az idén a hat városkörnyéki községben. a német nemzetiségű kecskésden nyitották meg például a megyei nemzetiségi napokat. az orosz-lányi városi művelődési központban nemzetiségi néprajzi és honismereti kiállítást rendeztek, a rákóczi ferenc klubkönyvtárban szlovák és német táncgyűttesek adtak műsort, sok író-olvasó találkozó, több zenei esemény, képzőművészeti és bélyegkiállítások gazdagították a programot. /mti/

--

bb. 53. módosultak a valutavásárlási keretek

pp/rj hgy

1980. június 2.

1980. június 1-től módosult a konvertibilis elszámolású valuták nem kereskedelmi árfolyama. annak érdekében, hogy a külföldre utazó magyar állampolgárok valutában az eddiginek megfelelő ellátásban részesüljenek, a forintban meghatározott valutavásárlási keretek az alábbiak szerint változnak: egyéni turisták személyenkénti valutavásárlási kerete 4500 forintról 5000 forintra, a többlet-valutavásárlási keret 1500 forintról 1700 forintra emelkedik. a látogatóként kiutazók az eddigi 500 forint helyett 600 forintért, valamint többletvalutát 300 forint helyett 400 forintért vásárolhatnak. az utazási irodák csoportos utazásain résztvevők költőpénzt félpanziós ellátás mellett napi 175 forint helyett 200 forint, teljes ellátás mellett 105 forint helyett 120 forint összegben vehetnek igénybe. a költőpénzzel egyidejűleg személyenként 300 forint helyett 400 forintért vásárolható többletvaluta. az intézkedésekkel kapcsolatban részletes tájékoztatást a bankok, a valutakiszolgáltató helyek és az utazási irodák adnak. /mti/

--

17.20 rj

180

19.07

-33-

bb. 51. meghalt töröcsik pál
bly/rj kz hgy

1980. június 2.

töröcsik pál, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1936 óta volt tagja a pártnak, 62 éves korában elhunyt. temetése június 4-én szerdán délután 2 órakor sarkadon, a körösháti temetőben lesz.

az mszmp gyulai járási bizottsága

/mti/

bb. 57. pilisszentivánról stuttgartba - évente kétszáz ezer bőrönd

ban/rj kz hgy

1980. június 2.

évente kétszáz ezer bőröndöt gyárt a pest megyei vegyi- és divatcikkipari vállalat a stuttgarti /nszk/ hepting cég részére, - erről írtak alá három évre szóló szerződést hétfőn a két vállalat vezetői, illetve a közreműködő külkereskedelmi szervezetek képviselői. az ehhez szükséges üzemcsarnokot a hazai vállalat építi fel pilisszentivánon; a berendezéseket az nszk-beli cég szállítja, a bőröndgyártáshoz szükséges munkaerőt gyáron belüli átszervezéssel biztosítják. a szerződéskötés előzményeit a gyorsaság jellemezte: az nszk-beli partner, a magyar inter-cooperation és a tanninpex közvetítésével az első tárgyalást követő kilencedik hónapban jutott végleges megegyezésre a pest megyei vállalattal, amely jelenleg is jelentős mennyiségű bőr- és műbőr terméket exportál, a pilisszentiváni gyáregység évi termelési értéke jelenleg 180 millió forint s ebből 160 millió forint értékű termék jut külföldre. /mti/

--

17.40 rj

18¹⁰

19.20

-34-

bb. 39. harmadfoku árvízvédelmi készülség a fekete körösön

bty/kz/rj hgy

1980. június 2.

a május 29. június 1. között a körösök romániai vízgyűjtő területén és a hazánkban hullott csapadék hatására jelentősen megemelkedett a fekete-körös vizállása és hétfőre elérte 739 cm-t. ezért körösvidéki vízügyi igazgatóság a fekete-körös magyarországi szakaszára hétfőn harmadfoku árvízvédelmi készülséget rendelt el. az árhullám tetőzése kedden a reggeli órákra várható. /mti/

--

bb. 58. simon pál prágába utazott

pp/rj hgy

1980. június 2.

simon pál nehézipari miniszter hétfőn prágába utazott, ahol vlastimil ebenbergerrel, csehszlovák tüzelőanyag és energiaügyi miniszterrel a két ország közötti energiaipari és energetikai együttműködés aktuális kérdéseit tekinti át. /mti/

--

↳ csehszlovák

bb. 59. bartók-kodály szobor dunaujvárosban

zsi/rj ká hgy

1980. június 2.

új köztéri szoborral gyarapodott dunaujváros: a petőfi-ligetben hétfőn felavatták bartók béla és kodály zoltán szobrát, varga imre kossuth-díjas, kiváló művész alkotását. a kétalakos életnagyságú bronz szobor-kompozíciót a bartók-művelődési központ mögötti parkban állították fel. a szobrot forrai miklós kossuth-díjas karnagy, a zeneművészeti főiskola nyugalmazott tanára avatta fel. ez alkalomból a bartók művelődési központ színháztermében a dunaujvárosi szimfónikus zenekar bartók-kodály hangversenyt adott. /mti/

--

18.15 rj

18³⁰

19.20

-35-

bb. 60. magyar-ndk barátsági hét faddon - karl marx-stadti képzőművészek tárlata

blb/st/rj ie

1980. június 2.

magyar-ndk barátsági hét kezdődött hétfőn a tolna megyei faddon, reate riess, christine einmahl és angelika richter karl marx-stadti képzőművészek tárlatának ünnepélyes megnyitásával. a június 20-ig nyitva tartó kiállításon a három ndk-beli festőművész ötven alkotását mutatják be, köztük magyarországi ihletésű képeket is. a tárlattal egyidőben megnyitották az ndk utikalauz című fotókiállítást is. a barátsági hét programjában az ndk-ról szóló előadások, filmbemutatók és élménybeszámolók szerepelnek. /mti/

bb. 61. felhasználható: 21.10 -től

a „,kojak budapesten,, diszbemutatója

t/jok/rj pr hgy

1980. június 2.

hétfőn a vörös csillag filmszínházban diszelőadáson vetítették le a „,kojak budapesten,, című új magyar játékfilmet. a mafilm híradó és dokumentumfilm studio, valamint a budapest filmstudio közös vállalkozásában készült produkció története szerint a televízióban vetített amerikai krimisorozat főhőse ezúttal budapestre látogat. megszemélyesítője a televíziós színkronhang „,gazdája,,: inke lászló. a film rendezője szalkai sándor, aki kállai istván mellett a forgatókönyv írásából is részt vállalt. a fekete-fehér felvételeket lakatos iván vitte filmszalagra, a kísérőzenét kovács györgy komponálta. /mti/

18.20 rj

18.40

19.

-36-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

magyar űrhajós

bkk 1. a szülőváros és a szülőfalu táviratváltása - testvéri kapcsolatokat alakítanak ki vjuznyiki és gyulaháza között

kal/kz um di

1980. június 2.

„meleghangu üdvözlöt tartalmazó táviratot kézbesített a posta a szabolcs-szatmár megyei gyulaházán a községi tanács vezetőinek. valerij kubaszov szovjet űrhajós szülővárosa - vjuznyiki - köszöntötte az első magyar kozmonauta - farkas bertalan - szülőfalujának lakóit.

„önökkel együtt örültünk a kozmosz meghódítása újabb fejezetének, s annak, hogy e munka főhősei között szűkebb pátriánk szülötte is ott van. kívánjuk, hogy erősödjék a szovjet és a magyar nép barátsága!,, - hangsúlyozza többek között a távirat, amelyre nyomban föl is adták a választ gyulaházáról.

„a szovjet és a magyar nép barátságának, testvéri együttműködésének számtalan jelét érzékeli községünk, s környékünk valamennyi lakója - hangsúlyozza a gyulaházaiak távirata. - elég, ha csupán járásunk egyik településének, záhonynak mindennapos munkájára gondolunk. valerij kubaszov és farkas bertalan közös ürrepülése meggyőződésünk szerint is a további együttműködés újabb nagyszerű távlatait nyitja meg.,,

a gyulaházai párt, tanácsi és tömegszervezeti vezetők azt is elhatározták, hogy testvéri kapcsolatokat alakítanak ki vjuznyikivel. /mti/

18.45

19.40

- 1 -

magyar űrhajós

bkk 2. „az emberiség követői,, - dr. Gál Gyula-kandidátus nyilatkozata a kozmonauták világűrjogi státuszáról

1 of/gg um di

1980. június 2.

... hogyan szabályozza a világűrjog az űrhajósok státuszát és tevékenységét a kozmoszban? - erről nyilatkozott dr. Gál Gyula-kandidátus, a mtesz-nél működő világűrjogi munkabizottság elnöke:

- az űrhajósokra vonatkozó nemzetközi, jogi szabályok egyelőre nem olyan „mélységűek,, mint ahogyan a hasonló légi jogi szabályok a repülőgép-személyzet vagy például a tengeri-jogi előírások a hajóskapitány státuszát szabályozzák. a kozmonautákra vonatkozó részletes jogi rendelkezésekre majd akkor kerül sor, ha az „űrközlekedés,, intenzitása megközelíti a tengeri és a légi közlekedését. a szabályozás azonban akkor is más, újszerű elveket fog érvényesíteni. már csak azért is, mert a világűrbeli tevékenység nem olyan mozgás, mint a hajóké vagy repülőgépeké. az űrhajós „pályára tér,, így közlekedési eszköze voltaképpen a föld mesterséges holdja vagy a nap mesterséges bolygója lesz. mozgását csillagászati törvényszerűségek határozzák meg utjátulnyomó részén. az űrhajós nem attól kozmonauta, mert a világűrben tartózkodik, hiszen máig sincs nemzetközi megállapodás arról, hogy hol kezdődik a világűr.

- az űrhajózást - mint minden világűrbeli tevékenységet - az különbözteti meg a szárazföldi, légi és vízi közlekedéstől, hogy orbitális /tehát a bolygópályához hasonló/ jellegű. a világűrjog szabályai térben és időben a felbocsátás pillanatától a visszaérkezésig hatályosak a kozmonautákra, függetlenül attól, milyen térségben tartózkodnak.

- az űrhajósokra vonatkozó konkrét nemzetközi szabályok közül első helyen az 1967. évi világűrszerződést kell említeni. ez rögzíti azt a legfontosabb alapelvet, hogy az államok az űrhajósokat az emberiség világűrbe küldött követőinek tekintik, és nekik baleset, veszélyhelyzet vagy kényszerleszállás során minden lehető segítséget megadnak. ezt az elvet egy önálló nemzetközi szerződés konkretizálja, amelyet 1969-ben kötöttek: az űrhajósok mentéséről, hazaküldéséről és az űrtárgyak visszaszolgáltatásáról. a magyar népköztársaság ennek is, csakugy mint a világűr-tevékenységet szabályozó valamennyi nemzetközi szerződésnek részese. az államok 1969-ben arra kötelezték magukat, hogy ha veszélyhelyzetet észlelnek, illetve ha egy űrhajó személyzete területükön vagy a nyílt tengeren kényszerleszállást hajtott végre, erről a felbocsátó szervet és az ENSZ főtitkárát értesítik, ugyanakkor megtesznek minden lehető a személyzet megmentésére és minden szükséges segítség megadására.

/folyt. köv./

- 2 -

1850

19. 40

magyar űrhajós

bkk 2. /„az emberiség követői,, -...1. folyt./um

- a „minden lehető segítség,, mibenlétével kapcsolatban most különösen érdekes utalnom arra, hogy ezt a kérdést valamikor Kubásovznak magam is feltettem már 1972-ben, a bécsi űrkutatási kongresszuson. az orbitális mozgás közben a jelenlegi eszakközökkel más, az űrkutatásban aktív nemzet nem tud segíteni a szükséghelyzetbe került űrhajósoknak. az egyezményben vállalt kötelezettség akkor lesz igazán reális, ha a különböző nemzetek űrhajósai vagy űreszközei kölcsönösen segítséget tudnak majd nyújtani egymásnak - válaszolta Kubásov. akkor még nem tudhatta, hogy ő maga is aktív résztvevője lesz egy olyan kísérletnek, amely az ilyen technika realizálását bizonyítja: 1975-ben ő volt a fedélzeti mérnöke a szojuz-19-nek, amely sikeres összekapcsolást hajtott végre az amerikai apollo űrhajóval. a kísérletet egy közösen kidolgozott „adapter,, zsiliprendszer tette lehetővé. az említett beszélgetéskor Kubásov éppen ilyen megoldásokra utalt: olyan megállapodásra, amely a mentés elvi kötelezettsége mellett „az emberiség követőinek,, nyújtandó kölcsönös segítség technikai feltételeit orbitális mozgás közben is biztosítja. különösen jelentős lehet az ilyen mentő-akciók szempontjából a világűr-siklók /voltaképpen: orbitális repülőgépek/ üzembe állítása, ami már előrehaladott stádiumban van.

- a világűr-jog nemcsak a mentés tekintetében szól az űrhajósokról. a világűrszerződés rendelkezik arról is, hogy az állam, amelynek nyilvántartásában a felbocsátott űrhajó szerepel, a világűrben is megtartja az űrhajó és személyzete feletti joghatóságot és ellenőrzési jogot. köznapi nyelvre fordítva: most a szojuz-36 épp úgy a szovjetunió joghatósága alá tartozik, mint a nyílt tengeren haladó szovjet hajó. ez nincs ellentétben „az emberiség követői,, szép gondolatával, mert a joghatóság fenntartása egybevághat a világűrjog alapját jelentő azon szabállyal, hogy a világűrbeli tevékenységért minden szempontból a felbocsátó állam tartozik felelősséggel.

- az űrbe repülő első magyart, farkas bertalant is „az emberiség követőinek,, kell tekinteni a világűrjog szerint. ez nem pusztán frázis. alapvető igazság, hogy az ég, a felettünk kitérülő kozmikus térség tőlünk sincs messzebb, mint más nemzetektől. amikor bennünket, magyarokat jogos büszkeség tölt el egy honfitársunk teljesítménye láttán - amit a szovjetunió és a szocialista államok világűr-együttműködése tett lehetővé - gondoljunk arra is, hogy a kozmosz kutatása, a világűrjog másik alaptétele szerint, minden államnak nyitva áll, s a világűr felhasználni csak az egész emberiség javára szabad. /mti/

1900

19. 40

- 3 -

magyar űrhajós

bkk 3. nyersanyagkutatás - a világrból

dob/um ká di

1980. június 2.

az űrhajózás eredményeinek békés célú, gyakorlati felhasználásáról nyilatkozott jakucs lászló professzor, a szegedi józsef attila tudományegyetem földrajzi tanszékének vezetője.

- a tapasztalatok szerint - mondotta - a többszáz kilométernyi magasságból készült térképekről alaposabban megismerhetjük hazánk földrajzi arculatát, mint földközélebről, s ezáltal mélyben rejlő ásványi kincsekre bukkanhatunk, ezzel kapcsolatban öt éves kutatási programon dolgozunk egyetemünkön. elsőként a duna-tisza közét, majd az ország egész területét térképezük fel műhold-felvételek alapján. már korábban a moszkvai geológiai kutatóintézetben tanulmányoztam az ottani tudományos módszereket, s azt tapasztaltam, hogy a föld kérgének felépítéséről vallott régebbi nézeteinket a műholdról kapott információk valószínűsítik. ilyen tekintetben különösen információ-gazdagok a szovjet műholdak felvételei, amelyek nagy felbontóképességű, szemcsamentes, negatív síkfilmekre készülnek. a képeket, a felnagyított felvételeket - részben magunk készítette különleges technikai eszközökkel - különböző szögekben, egymásra helyezve és átvilágítva tanulmányozzuk. más-más képet mutatnak a földek, a vizek, az erdők határvonalai, a különböző anyagu területek térkép-foltjai. például a nagy mélységben rejlő földgáz minimális kiáramlása is jellegzetes nyomot hagyhat a földfelszínen, befolyásolja a környező flórát, amiből a tudósok következtetnek a felszín és a mélyszerkezet összefüggéseire. a vizsgálódások lehetővé teszik nagy kiterjedésű területek egy- séges szemléletű, genetikusan összehasonlító táj-értelmezését, s ezúton a természeti erőforrások felderítését.

- intézetünkben a műhold-felvételek eddigi tanulmányozásával sikerült meghatározni az alföldnek azokat a kiemelkedéseit és mélyedéseit, amelyek az egykor elsüllyedt alaphegység mozgásának eredményeként alakultak ki. ezeket most már jól el tudjuk különíteni azoktól a domborzati formáktól, amelyek a szél, a víz és más felszíni folyamatok következtében alakultak ki. mindez azért is jelentős, mert például a mélyebb rétegekben rejlő szénhidrogének előfordulása az előzőekhez, vagyis az ugynevezett szerkezeti boltozatok létrejöttéhez kapcsolódik. ezt korábban csak bonyolult és költséges geofizikai, illetve mélyfúrás vizsgálatokkal lehetett kimutatni. a központi földtani hivataltól kapott megbízatásunk sikeres megoldásával a szegedi kutatók is elősegíthetik a nemzetközileg új tudományág: a műholdakról történő nyersanyagkutatás továbbfejlesztését. /mti/

- 4 -

18.53/um

19.40

1005

bb. 62. időjárásjelentés

rj hgy

1980. június 2.

hüvös szeles idő

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

a várható időjárás az ország területére kedd estig: időnként megnövekszik a felhőzet, szórvaonyosan várható kisebb zápor. a sokfelé erős, helyenként viharos északnyugati, északi szél éjszaka átmenetileg mérséklődik. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 18-23 fok között lesz. /mti/

bb 63. a szerkesztőségek figyelmébe!

um hgy

1980. június 2.

a mai bb 30. hírünk /cospar konferencia./ 1.?bek. 15-16. sorában a szöveg helyesen:

de eljött jean francois denisse, neves csillagász is, aki egyúttal a cospar elnöke is,

/mti/

bb 64. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um hgy

1980. június 2.

26. fogadás olaszország nemzeti ünnepe alkalmából
27. veress péter moszkvába utazott
28. szakszervezeti ifjúsági napok programja /5.jav./
29. szabadidő, 80 kiállítás
30. megkezdődött a nemzetközi űrkutatási bizottság rendezvény-sorozata /6.jav./
31. elhunyt horváth istván
32. emlékezés hámos györgy kossuth-díjas íróra
33. a nehézipar volt szovjet ösztöndíjasainak találkozója/7.jav./
34. kitüntetés dr. antalffy györgynek
35. új megyei gyógyszerintézet központ szekszárdon

/folyt.köv./

- 37 -

21.10/um

215
P

bb 64. /a bel földi... folyt./um

36. gyorsmérleg a széntermelésről
37. emléktábla pátzay pál szülőházán
38. citerazenekari tábor nyílt fonyódon
39. harmadfoku árvízvédelmi készültség a fekete kőrösön
40. d káldy zoltán nyilatkozata a parlamenti képviselők helsinki konferenciájáról
41. a sote tiszteletbeli doktorává avatták blohin akademikust /8. jav./
42. ülést tartott a balatoni intéző bizottság
43. hazánkba érkezett a csehszlovák népi milícia küldöttsége
44. csehszlovák tudós delegáció érkezett
45. a mezőgazdasági koordinációs bizottság ülése /9. jav./
46. vagyim medvegyev látogatása
47. domonkos béla szobrász kiállítása kapuváron
48. évadzáró a szolnoki szigligeti színházban
49. bezárult a vértesi napok eseménysorozata
50. tudnivalók a választójogról
51. meghalt töröcsik pál
52. losonczi pál fogadta a libiai fegyveres erők főparancsnokát
53. módosultak a valutavásárlási keretek
54. afgán, ausztrál megbízólevél átadások
55. sarlós istván fogadta a vietnami római katolikus püspököket /10. jav./
56. külügyminisztériumi államtitkári, valamint külügyminiszter-helyettesi felmentés és kinevezés
57. pest megyei bőröndök nyugatnémet exportra
58. simon pál prágába utazott /11. jav./
59. bartók-kodály szobor dumaujvárosban
60. magyar-ndk barátsági hét faddon
61. a „kojak budapestén,, diszbemutatója
62. időjárásjelentés
63. szerk. figy.: javítás a 30-as hirre
64. hirjegyzék

a 12-es javítás a bkk 3-as hirre ment.

/mti/

.-.

- 38 -

- v é g e -

készült az mti bel földi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: dosztányi imre, halasi györgy

21.15/um

21.15

t

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. 1981 - bartók-centenárium

1 kp/gg um bc hgy

1980. június 3.

ünnepi hangversenyekkel, világhírű művészek vendégszereplésével, rádiós és televíziós emlékműsorokkal, reprezentatív kiállításokkal köszönti magyarország jövőre bartók béla születésének 100. évfordulóját.

a kulturális minisztériumban már elkészült a „bartók év,, nagyszabású eseménysorozatának programtervezete; a két fő esemény a tavaszi bartók-hét és az őszi budapesti zenei hetek lesznek. a világhírű művész születésnapján, március 25-én a bartók emlékbizottság diszhangversenyt rendez a zeneakadémián: bartók kórusműveiből a győri leánykar énekel, a magyar állami hangverszenyzenekar pedig bartók két zongorára és zenekarra írt koncertóját szövegezte meg ferencsik jános vezényletével, kocsis zoltán és ránki dezső közreműködésével. az állami operaház a centenárium alkalmából felújítja bartók három színpadi művét: a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint.

bartók halálának évfordulójára, szeptemberben és októberben ünnepi hangversenyekkel emlékeznek. október elsején, a zenei világnapon a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara az erkel színházban ad bartók-koncertet. az ünnepi rendezvények sorában yehudi menuhin október 16-i és 17-i koncertjén bartók hegedűversenyét és szonáta szóló-hegedűre című művét tolmácsolja az erkel színház, illetve a zeneakadémia közönségének.

/folyt.köv./

- 1 -